

Finavia	
Arvioitaessa hankkeen ympäristövaikutuksia on huomioitava vaikutukset lentoliikenteeseen ja lentoliikenteestä aiheutuvat rajoitukset alueen toiminnalle	Käsitelty yhteysviranomaisen lausunnon yhteydessä YVA-selostuksen luku 4.4.2, kohdassa vaikutukset liikenteeseen.
Hulevesien hallinta on suunniteltava niin, ettei lentoaseman lähelle muodostu lintuja houkuttelevia vesialueita; tarvittaessa ne tulee kattaa verkoilla.	Hulevesialtaan suunnittelussa huomioidaan mahdollinen lintujen kerääntyminen alueelle ja tarpeen mukaiset hallintakeinot (YVA-selostuksen luku 2.2.10, jätevedet ja hulevedet).
Hanke tarvitsee ilmailulain mukaisen lentoesteluvan, joka voi koskea myös rakennusvaiheen laitteita ja rakenteita.	Huomioidaan laitokselle tarvittavissa luvissa.
Pöly- ja ilmapäästöjen sekä tärinän ja häiriötilanteiden vaikutukset on arvioitava lentoaseman läheisyyden vuoksi. Myös alueen valaistuksen suunnittelussa on huomioitava lentoaseman läheisyys.	Ilmapäästöt, mahdollinen vesihöyry ks. YVA-selostuksen luku 10.5. Tulipalotilanteessa ei arvioida olevan vaikutuksia lentokentän toimintaan luku 18.3.2). Rakentamistöihin ja liikenteeseen liittyvä tärinä käsitelty luvuissa 11.4.2. ja 11.5.2. Valaistuksen suunnittelussa huomioidaan lentokentän läheisyys.
Länsirannikon valvontalautakunnan ympäristöjaosto	
Jäähdytysvesijärjestelmän toteuttamisen yksityiskohtia on selvennettävä	Jäähdytysjärjestelmää kuvattu kpl 2.2.9.
Myös Toby-joki on erittäin herkkä tulville, mikä tulisi ottaa huomioon, kun vettä johdetaan jokeen. Lisäksi tulee ottaa huomioon Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022–2027 sekä Tuovilan-Laihianjoen valuma-alueen tulvariskien hallintasuunnitelma 2022–2027	Laihianjokeen kohdistuva mahdollinen tulvavaikutus on huomioitu osana vaikutusten arviointia. Hankkeen suunnittelussa on huomioitu Laihianjoen valuma-alueen tulvariskien hallintasuunnitelma vuosille 2022–2027 (luku 8.5.)
On otettava huomioon, tarvitseeko käyttää muita sammutusvälineitä kuin vettä ja mitä vaikutuksia sillä voi olla	Sammutusjärjestelmät tarkentuvat laitoksen suunnittelun edetessä. Sammutusvesien talteenottoa kuvattu luvussa Error! Reference source not found..
Otettava huomioon suurten alueiden asfaltoinnin vaikutukset pohjaveden muodostumiseen	Asiaa on käsitelty luvussa 17.5 ja yhteisvaikutusten osalta luvussa 20.11.
On tutkittava, onko yhteisvaikutuksia tarpeen mallintaa	Yhteisvaikutuksia on arvioitu huomioiden eri hankkeissa tehtyjen mallinnusten tulokset.
Alueen liikenne tulisi havainnollistaa kartoilla	Liikennemäärien muutosta kuvaavat kartat on esitetty luvussa Error! Reference source not found.
Sivutuotteiden kierrätyskohteista voisi antaa tarkemman kuvauksen	Tietoa kierrätyskohteista on luvussa 2.2.6
Myrkyllisten kaasujen muodostumista tulipalon tai muiden poikkeustilanteiden aika tulee huomioida	Huomioitu luvussa 18.

Tulisi selvítettävä ilmapäästöjen puhdistuksen mahdollisten häiriöiden seuraukset, mitä ne ovat, kuinka todennäköisiä ne ovat, miten niitä ehkäistään ja millaisia seurauksia tällaisilla poikkeustilanteilla on.	Pölyn keräys- ja poistokaasujen käsittelyjärjestelmän toimivuuden varmistaminen on tärkeää häiriöpäästöjen ehkäisemiseksi. Varautumistoimenpiteet häiriötilanteiden varalta tarkentuvat suunnittelun edetessä.
Parin prosessin hiukkaspäästöt koostuvat koksista ja asfalttipölystä, mutta on epäselvää, mistä muiden prosessien hiukkaspäästöt koostuvat.	Palamisprosessien yhteydessä syntyvät hiukkaset sisältävät tyypillisesti mm. nokihiukkasia ja palavan aineen epäorgaanisista yhdisteistä peräisin olevia epäorgaanisia hiukkasia.
Käytettävät kemikaalit tulisi esittää, vaikka käyttö määrät ovatkin pienet	Kemikaalitietoja on tarkennettu ja niitä tarkennetaan edelleen ympäristölupahakemuksen yhteydessä.
Kuvattava paljon jätettä varastoidaan, ja mitä tarkoitetaan väliaikaisella varastoinnilla.	Jätteiden varastointimäärät on esitetty taulukossa YVA-selostuksen luvussa 2.2.11.
Rakennusvaiheen vaikutusten yhteydessä tulisi sisällyttää kuvaus ylijäämämaiden käsittelystä	Rakentamisen aikaista ylijäämämaiden käsittelyä on kuvattu luvussa 2.4.1.
Mikäli kivenlouhintaa ja kiviaineksen käsittelyä tai murskausta tapahtuu vähintään 50 päivän ajan, vaaditaan ympäristölupa	Lisätty hankkeen mahdollisesti edellyttämiin lupiin.
Myös lähivirkistysalueiden osalta on syytä kiinnittää huomiota alueisiin jotka asemakaavan ja osayleiskaavan mukaan on kaavailtu virkistysalueiksi. Noin 1,7 kilometrin päässä hankealueesta on yleinen uimaranta (Tobyn ranta), jota ei ole mainittu.	Kaavoituksen yhteydessä suunnitellut virkistysalueet on huomioitu. Lähivirkistysalueiden kuvausta on tarkennettu. Tuovilan uimaranta on lisätty osaksi tunnistettuja kohteita, ja hankkeen vaikutuksia tähän alueeseen on arvioitu. Virkistysalueita on käsitelty kappaleessa 12.
Melun vai valosaasteen vaikutukset ihmisiin ja eläimiin sekä lähialueen eläntallit ja turkistarhat tulisi huomioida.	Melun vaikutuksia ihmisiin on arvioitu osana meluvaikutusten arviointia. Valaistuksen vaikutuksia on tarkasteltu ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin yhteydessä. Eläinsuojista saatavilla oleva tieto on esitetty luvussa 12 herkkien kohteiden yhteydessä. Hankealueen läheisyydessä ei ole tiedossa turkistarhoja.
Lähistön lampien vedenlatua olisi hyvä tutkia ennen rakentamisen aloittamista. Luontoselvitysten mukaisesti näiden lampien rannoilla on havaittu viitasammakkoa. Viitasammakot on otettava huomioon myös liikennesuunnittelussa	Storträsketin ja Lillträsketin veden laadusta voidaan tehdä tarkempi selvitys ennen rakennustöiden aloittamista tai ympäristöluvan hakemisen yhteydessä. Viitasammakon, liito-oravan ja lepakon elinympäristöt on huomioitu osayleiskaavoissa ja asemakaavaehdotuksessa VL/s-alueena, joka tulee säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena. Storträsketin ja Lillträsketin väliin ja läheisyyteen sijoittuu nykyiselläänkin jo Logistiikkaväylä ja Tuotantotie. Uusi tieyhteys on suunniteltu Lillträsketin eteläpuolelle.

Hankkeesta noin 300 m päässä sijaitsee turkistarha, joka tulisi ottaa huomioon arvioissa, mikäli tämä tarha on yhä toiminnassa	Turkistarhan toimintaa on selvitetty kunnalta sekä julkisista tietolähteistä. Näiden pohjalta on päätelty, ettei turkistarha olisi enää toiminnassa
Länsirannikon ympäristöyksikkö	
Toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että se ei vaikuta veden välittömään/välilliseen laatuun tai veden johtamiseen kunnan talousvesikaivoista.	Hankkeessa käytettävien kemikaalien varastointia ja kuljetuksia on kuvattu luvussa 2.2 (Anodimateriaalitehdas) ja onnettomuus- ja häiriötilanteisiin varautumista luvussa 6.13. Hankkeen vaikutusta paikalliseen pohjaveteen on käsitelty luvuissa 17.3.4 (pohjaveden nykytila) sekä vaikutusarvioinnissa luvuissa 17.4 (rakentamisen aikaiset vaikutukset) ja 17.5 (toiminnan aikaiset vaikutukset). Yhteisvaikutuksia on tarkasteltu luvussa 20.
Tulisi selvitettävä ilmapäästöjen puhdistuksen mahdollisten häiriöiden seuraukset, mitä ne ovat, kuinka todennäköisiä ne ovat, miten niitä ehkäistään ja millaisia seurauksia tällaisilla poikkeustilanteilla on.	YVA-selostus kpl 18.3.3.
Jätteet on säilytettävä tiloissa, joissa tuholaiset, kuten rotat eivät pääse niihin käsiksi. Jätteen käsittelystä, kuljetuksesta eikä säilytyksestä ei myöskään saa aiheutua hajuja tai kaasujen vapautumista	Huomioidaan toiminnassa.
Melumittauksia tulisi tehdä rakennusvaiheessa ja tarpeen mukaan on ryhdyttävä toimenpiteisiin	Rakentamisen aikana voidaan tehdä tarvittaessa melumittauksia. Tarvittaessa toteutetaan melua vähentäviä toimenpiteitä.
Mustasaaren kunta	
Kunta on havainnut täydennystarpeita nykytilan kuvauksessa muun muassa maankäytön, rakennetun ympäristön, kasvillisuuden ja eläimistön sekä alueen merkittävimpien liikennehankkeiden osalta. Täydennystarpeet koskevat lähinnä laadittuja selvityksiä ja meneillään olevia hankkeita. Täydennystarpeista voidaan keskustella esimerkiksi kunnan kaavoitusviranomaisen ja YVA-konsultin keskinäisessä kokouksessa, millä varmistetaan, että tuleva YVA-selostus pohjautuu ajanmukaisiin tietoihin.	Nykytilan kuvauksia on päivitetty Mustasaaren kunnalta saadun täydentävän tiedon perusteella.
Mustasaaren kunta, ympäristöjaosto	
Ohjelmassa ei ole mainintaa mahdollisesta vaihtoehtoisesta jäähdytysvesijärjestelmästä, minkä vuoksi keskitetyn jäähdytysvesijärjestelmän toteutuksen yksityiskohdat on tarkennettava	Vaihtoehtoisena jäähdytysjärjestelmänä on suljetut jäähdytystornit, luku 2.2.9.
Hulevesipäästöjen vaikutukset ympäristöön on selvitettävä, erityisesti Tuovilanjoen ekologinen tila huomioiden. Hulevesien hallinnassa on	Rakentamisen aikaisia hulevesipäästöjä selvitettiin simuloinnin avulla. Toiminnan aikaisia hulevesivaikutuksia arvioitiin

huomioitava tulvariskit ja vesienhoitosuunnitelmat, samoin kuin lentokentän läheisyys.	asiantuntija-arviona perustuen olemassa oleviin kirjallisuuslähteisiin. Hankkeen hulevesien hallinnassa on otettu huomioon tulvariskit, vesienhoitosuunnitelmat sekä lentokentän läheisyys
Sivutuotteiden määrät ja uudelleenkäyttökohteet on kuvattava tarkemmin.	Tietoa uudelleenkäyttökohteista on luvussa 2.2.6
Ilmapäästöjen osalta tulee selvittää päästökomponenttien määrät ja käsittelykapasiteetti sekä mahdolliset häiriöt ja niiden seuraukset.	Arvio ilmapäästöjen määrästä on esitetty luvussa 2.2.7. Mahdollisia häiriötilanteita on käsitelty luvussa 18.3.3.
Jätteenkäsittelyn osalta on varmistettava, että jokaiselle jätetyypille on jatkokäsittelysuunnitelma.	Alustavat tiedot jätteiden käsittelystä on esitetty luvussa x.
Pohjanmaan museo	
Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee havainnekuvien ja kuvasovittein arvioida tehdashankkeen vaikutukset ympäristöön arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin ja —kohteisiin.	Hankkeesta tehtyjen havainnekuvien pohjalta on arvioitu hankkeen vaikutuksia arvokkaisiin kulttuuriympäristökohteisiin.
Sammutusvesiin ja rankkasateisiin tulee varautua, ja niiden hallinta sekä käsittely on selvitettävä. Tehtaan vedentarve on varmistettava	Tietoa hulevesien käsittelystä on luvussa 2.2.10. Tehtaan vedentarve ...
Päällystämisen vaikutukset pohjaveden muodostumiseen on huomioitava.	Asiaa on käsitelty luvussa 17.5 ja yhteisvaikutusten osalta luvussa 20.11.
Pohjanmaan pelastuslaitos	
Pelastusviranomainen kehottaa huomioimaan riskinarvioinnissa ja varautumissuunnitelmassa sammutusjätevesien hallinnan. Jatkosuunnittelussa on varmistettava, että sammutusjäteveden talteenottojärjestelmän kapasiteetti sammutusjätevesien/vuotojen padottamiseen on riittävä. Myös sammutusvesien riittävä saatavuus on varmistettava.	Sammutusvesien hallintaa on kuvattu luvussa 2.2.10. Sammutusveden saatavuus ja käsittelykapasiteetti varmistetaan suunnittelun edetessä.
Pohjanmaan pelastuslaitos muistuttaa pelastuslain (379/2011) velvoitteesta, jonka mukaan toiminnanharjoittajan sekä rakennuksen omistajan ja haltijan on omalta osaltaan ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä, varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen sekä tulipalojen sammuttamiseen ja muihin pelastustoimenpiteisiin ja turvattava poistumistiet. Pelastusviranomainen suosittelee alueen toimijoita perustamaan teollisuuspalokunnan alueelle.	Varautumista on käsitelty luvussa 18.

Pohjanmaan pelastuslaitos huomauttaa, että pelastuslaki edellyttää myös, että pelastuslaitos laatii ulkoisen pelastussuunnitelman, jos vaarallisten kemikaalien teollinen käsittely ja varastointi ovat niin laajamittaista, että toiminnanharjoittajan tulee laatia turvallisuusselvitys (379/2011 48 §). Ulkoisessa pelastussuunnitelmassa määritellään toimenpiteet, jolla onnettomuudet ja niistä aiheutuvat seuraukset voidaan rajata ja hallita mahdollisimman tehokkaasti.	Alustavan arvion mukaan laitos ei ole turvallisuusselvityslaitos.
Suomen luonnonsuojeluliitto Pohjanmaan piiri ry	
Onko tarkoitus ottaa käyttöön energiatehokkainta parasta käytettävissä olevaa teknologiaa?	Energiatehokkuutta on käsitelty luvussa 2.2.16
Mahdollisen jäteasfaltin käyttö tulee selvittää suhteessa jätelainsäädäntöön sekä tarvittavan asfalttilaadun saatavuus	Raaka-aineena käytettävä asfaltti on öljynjalostuksen sivutuote. Shanshanilla on sopimuksia eurooppalaisten raaka-ainetoimittajien kanssa.
Lämpötila mereen laskettavasta vedestä tulee selvittää sekä lämpötilaero luonnon veteen eri vuoden aikoine sekä lämpöpäästön ympäristövaikutukset osana koko yhteisen jäähdytysvesiprosessin vaikutuksia. Vaskiluodon voimalan ympäristöluvan ajantasaisuus ja voimassaolo suhteessa voimalaitoksen käyttöikään tulee selvittää.	Merivesijäähdytykseen liittyvän lämpöpäästön ympäristövaikutuksia on tarkasteltu luvussa 8.5.
Lämpöpäästön vuoksi PSAVI on määrännyt Metsä Fibren Kemin tehtaalle sekä Paltamon Kaicellin tehdassuunnitelmaan jäähdytystornit. Kokonaislämpökuormaa tulee verrata näihin lupiin.	Hankkeelle on esitetty vaihtoehtoisena jäähdytysjärjestelmänä jäähdytystornit.
Jäähdytysveden ottoon joutuvien pieneliöiden ja kalanpoikasten tuhoutuminen ja niistä johtuvat ravinnepäästöt tulee selvittää sekä syntyvän välppä- yms. jätteen käsittely.	Kalanpoikasten joutuminen vedenottoon on huomioitu merivesijäähdytykseen liittyvä vaikutus.
Jäähdytysvesikierrossa käytettävien hapettumisen estokemikaalien määrät (hydratsiinit, ammoniakki, etyyliamiini, fosfaattikemikaalit yms.) ja päätyminen jätevesiin tulee selvittää. Samoin tulee selvittää vesikiirroissa ja mahdollisissa lämmönvaihtimissa biosideina käytettävien kemikaalien määrät sekä vaikutukset jätteisiin ja jätevesiin.	Kemikaalitietojen yhteydessä on esitetty alustavaa tietoa jäähdytysjärjestelmässä käytettävistä kemikaaleista. Kemikaaleja koskevia tietoja ja vaikutuksia tarkennetaan ympäristölupavaiheessa.
Lämpökuorma aiheuttaa rehevöitymistä ja muutoksia jääoloihin. Jäämuutokset tulee mallintaa sekä tarve rajoittaa ja varoittaa jäällä liikkumista. Meriveden lämpömuutokset vaikutus veden ekologiaan ja ekologiseen tilaan	Merivesijäähdytykseen liittyvän lämpöpäästön ympäristövaikutuksia on tarkasteltu luvussa 8.5.

tulee selvittää. Erityisesti vaikutukset vaelluskaloihin tulee selvittää.	
Prosessijätevesistä tulee tehdä kunnon kuvaus, joka sisältää kaavakuvan prosessista ja sen eri vaiheista, sisältäen käytettävät aineet ja reagenssit, menettelyjen puhdistustehon ja ainetaseet	Tarkentuneiden tietojen mukaan prosessijätevesiä ei käsitellä laitoksella.
Tulee selvittää onko mahdollista käyttää puhdistettua yhdyskuntajätevettä osaan prosessitoimintoja ja siten vähentää raakaveden kulutusta	Veden hankinta alustavan suunnitelman mukaan on kuvattu luvussa Error! Reference source not found.
hulevesistä tulee ottaa mittauksia säännöllisesti, jotta kuormituksen määrää voidaan seurata	Laitosalueelta pois johdettavien hulevesien laadun tarkkailu tarkennetaan ympäristöluvan yhteydessä.
Hulevesiin voi tulla erityisen suuria pitoisuuksia sateella päästöpolystä ja -kaasujen pesun aiheuttamasta laskeumasta, nämä tulee erityisesti selvittää.	Hulevesien laatua tarkkaillaan toiminnan käynnistyttyä.
Tulee myös tarkastella, pystytäänkö kattovesiä (sade- ja sulamisvesiä) kerätä talteen ja hyödyntää laitoksella raakavetenä tai sammutusvesinä.	Veden hankinta alustavan suunnitelman mukaan on kuvattu luvussa Error! Reference source not found.
Laitoksen ja ympäröivien laitosten onnettomuusriskit on selvitettävä suhteessa Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen kumota Vantaan Energian vaarallisten jätteiden polttolaitoksen lupa 20.6.2024 perustuen onnettomuusriskien puuteelliseen arvioon. Myös ns. dominoriskit on arvioitu. Ympäristöriskien arvioita ei voi jättää (pelkästään) kemikaalilupa.	Ympäristöriskejä on tunnistettu alustavasti, luku 18. Dominoriskejä on tarkasteltu luvussa 20.12. Riskinarviointia tarkennetaan ympäristöluvan yhteydessä.
Vaadimme ekologisia kompensatiotoimia ehkäisemään lisääntyviä negatiivisia ympäristövaikutuksia Laajametsän, Runsorin ja Eteläisen kaupunginlahden välille ja suojelutavoitteissa tulee ottaa huomioon hulevesien mukana kulkeutuva kuormitus.	Tehtyjen arviointien mukaisesti hankkeen hulevesien kuormitus ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia Laihianjoelle tai Eteläiselle kaupunginlahdelle. Vaikutukset mm. viitasammakoihin on tarkoitus ehkäistä hulevesien hallintaan suunniteltujen toimenpiteiden avulla. Ekologisia kompensatiotoimenpiteiden tarvetta voidaan tarkastella tarkemmin hankkeen etenemisen myötä.
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	
Tukes kehottaa huomioimaan riskinarvioinnissa ja varautumissuunnitelmassa myös sammutusjätevesien hallinnan.	Huomioitu luvuissa 2.2.10 ja 18.

Kemikaalilainsäädäntö edellyttää toiminnanharjoittajaa valitsemaan vähiten vaaraa aiheuttavan menetelmän tai kemikaalin, kun se on kohtuudella mahdollista.	Toiminnassa pyritään mahdollisuuksien mukaan käyttämään vähiten vaaraa aiheuttavia menetelmiä tai kemikaaleja.
Lisäksi on syytä varmistaa jätteiden kierrättämisen turvallisuus myös jätteitä vastaanottavassa yrityksessä.	Jätteiden käsittelijöiden valinnassa huomioidaan toimijoiden vastuullisuus.
Vaasan kaupunki	
Hiukkasten päästöt ja päästöjen rajoitusmahdollisuudet tulee selvittää paitsi tuotantoprosessin myös välivarastoinnin, kuljetusten ja siirtojen osalta.	Hiukaspäästöjen rajoittamista mm. raaka-ainevarastoissa ja siirrossa on käsitelty luvussa 2.2.9.
PAH-yhdisteiden mahdollisten muodostumiskohtien tunnistaminen on oleellista hyvän ilmanlaadun turvaamiseksi.	Prosessit joissa PAH-yhdisteitä muodostuu on alustavasti tunnistettu (luku 2.2.7, Päästöt ilmaan)
On selvittävä, vastaako grafitointiuunin jätekaasun hiilimonoksidipitoisuus riittävällä varmuudella myös jätekaasun PAH-pitoisuutta.	Jätekaasujen poltto käynnistyy automaattisesti grafitointiuunin prosessin matalalämpövaiheessa.
Kunnan jätevesiviemäriin johdettavien prosessijätevesien esikäsittelyn tehokkuus eri haitta-aineille sekä jäävien haitta-aineiden vaikutus kunnan jätevedenpuhdistamon toimintaan on arvioitava.	Prosessijäteveden kuormitus jätevedenpuhdistamolle on häviävän pieni (luku 2.2.10)
Ohjelmassa tulee arvioida jäähdytysveden suuren lämpöenergisäällön hyödyntämismahdollisuudet sekä aluetta palvelemaan 15 kilometrin pituiseen merivesijäähdytyslinjaan liittymisen ympäristövaikutukset.	Jäähdytysenergian hyödyntämismahdollisuuksia tarkastellaan keskitetyn jäähdytysjärjestelmän toteutuksen yhteydessä. Merivesijäähdytykseen liittyvän lämpöpäästön ympäristövaikutuksia on tarkasteltu luvussa 8.5.
Laitospalon riskin osalta tulee arvioida varalla olevan sammutusveden sekä sammutusvettä vastaanottavien altaiden kapasiteettitarve ja toimintavarmuus eri vuodenaikoina.	Käsitelty luvussa 2.2.10.
Vaasan keskustan läpi menevän, hankkeesta johtuvan raskaan liikenteen määrää olisi hyvä arvioida ennen Satamatien toteuttamista, rakennusaikana ja toiminnan eri vaiheissa.	Liikenteen muutoksia on arvioitu nykyisellä tieverkostolla sekä tilanteessa, joissa suunnitellut liikenneyhteydet ovat käytössä.
Varsinais-Suomen ELY-keskus, kalatalous	
Arviointiselostukseen hankealueen alapuolisten vesistöjen kalasto tulee selvittää riittävällä tarkkuudella tekemällä esimerkiksi sähkökoekalastuksia.	Osana YVA-selostusta hankealueen lähellä Laihianjoella tehtiin sähkökoekalastuksia. Koekalastusten tuloksia on esitetty luvussa Error! Reference source not found..
Jäähdytysvesien leviämistä (lisänä voimalaitoksen nykyiseen toimintaan) tulee tarvittaessa mallintaa, ja niiden vaikutuksia kalastoon arvioida.	Merivesijäähdytykseen liittyvän lämpöpäästön ympäristövaikutuksia on tarkasteltu luvussa 8.5.
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/luonnonsuojeluyksikkö	

Vaikutusten arvioinnin tulee perustua mahdollisimman ajantasaisiin ja kattaviin tausta-aineistoihin, näitä tulee tarvittaessa täydentää tai päivittää maastaselvityksillä.	Hankealueella ja sen lähiympäristössä on tehty kattavasti erilaisia luontoselvityksiä kaavoitustyötä varten vuosina 2009–2023. Näiden selvitysten jälkeen hankealueella on toteutettu avohakkuu, joten hankealueen ei katsota nykytilassaan enää olevan luonnontilainen tai voivan ylläpitää merkittävää elinympäristöä alueella aiemmin havaitulle huomionarvoiselle lajistolle. Tämän vuoksi uusia maastaselvityksiä alueella ei ole toteutettu.
Väylävirasto	
Liikennevaikutusten arvioinnissa on tarkasteltava hankkeen aiheuttaman liikenteen vaikutuksia läheisille väylille, mukaan lukien rautatie- ja merikuljetukset. Arvioinnissa on otettava huomioon väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus, erityisesti kemikaalikuljetusten osalta. Rakentamisvaiheen vaikutukset, kuten louhinta ja maa-aineskuljetukset, tulee myös kuvata.	Liikennevaikutuksien arvioinnissa on arvioitu kaikkia liikenneväyliä hankealueelta satamaan asti, sekä muille teille, joihin liikennettä mahdollisesti suuntautuu. Myös rakentamisvaiheessa muodostuvat kuljetukset on arvioitu olemassa olevan tiedon pohjalta
Hankkeeseen liittyvien vaarallisten kemikaalien kuljetuksiin liittyvät riskit on arvioitava tarkasti, ja kuljetusreitit on suunniteltava onnettomuusriskit huomioiden.	Vaarallisten kemikaalien kuljetusmäärät ovat suhteellisen vähäisiä. Vaarallisten kuljetusten reitit on kuvattu osana vaikutusten arviointia.
Seinäjoki-Vaasa-radan viereen sijoittuvan hankealueen suunnittelussa on varmistettava liikenneväylien vakaas ja turvallisuus kaikissa tilanteissa. Louhinta- ja kaivutöiden suunnittelu ja toteutus väylien läheisyydessä on tehtävä siten, ettei väylien rakenteille tai kunnossapidolle aiheudu riskejä.	Mikäli rautatiekuljetukset ovat tulevaisuudessa mahdollisia, huomioidaan mainitut ohjeet ja turvallisuusasiat. Mahdolliset riskit väylien rakenteille tai kunnossapidolle huomioidaan louhinta- ja kaivuutöiden suunnittelussa.
Hankealueen kuivatus on tärkeää, ja hulevesien johtamisesta teiden tai radan sivuojiin on sovittava erikseen. Maanteiden ja ratojen kuivausjärjestelmät on mitoitettu väylien kuivatukseen, ja ylivuoto- ja tyhjennysvesien johtaminen on suunniteltava huolellisesti.	Hankealueelta ei johdeta hulevesiä suoraan teiden tai radan varren sivuojiin. Hulevedet viivytetään tontilla siten, että valuma-alueelta tulevat virtaamat eivät muutu nykytilanteesta.
Mielipide A	
Koko alueen hulevesien yhteisvaikutukset Laihianjoen veden laatuun, kalastoon ja vesieliöstöön tulee ottaa huomioon.	Käsitelty luvussa 8.
Tehtaan alueen hulevesien käsittelyssä tulee toteuttaa riittävän suuruiset viivästysaltaat ja purkuoastot. Niissä tulee varautua myös ilmastomuutoksen aiheuttamiin voimakkaisiin rankkasateisiin ja tulviin. Purkuojissa tulee olla vaadittavat veden laadun mittauspisteet sekä tarvittavat puhdistusjärjestelmät. Myös läheinen tulvariskialue (bifurkaatioalue	Käsitelty luvussa 2.2.10.

Kyrönjoki/Laihianjoki) sekä alueen sulfaattimaat on huomioitava.	
Esitetty tietoa Jurvan ja Laihian Kalastusseura ry.:n tekemistä kunnostustöistä joen latvaosilla sekä taimenistutuksista.	Tietoa esitetty luvussa 8.2.
Mielipide B	
Esitetty huoli liikenteen lisääntymisestä rakentamisen aikana Ristinummen alueella ja reitillä VanhanVaasankatu-Lumivaarantie.	Hankkeen maanrakennukseen liittyvä liikenne ei kulje kyseisiä reittejä.
Vaaditaan VT8 uuden linjauksen sekä Vaasan satamatien toteuttamista.	Hankkeen liikennevaikutuksia voidaan lieventää mainittujen tiehankkeiden toteuttamisen avulla.